

Ajuntament de Lleida

**SERVEI D'ARXIU I
GESTIÓ DE DOCUMENTS**

**SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS
DE L'AJUNTAMENT DE LLEIDA (AML)**

CAT AML 001 Fons Municipal

NOM DE L'ARXIU I L'ACRÒNIM: ARXIU MUNICIPAL DE LLEIDA (AML)

INSTITUCIÓ: Ajuntament de Lleida

DIRECCIÓ: Plaça Paeria, 1 25007 Lleida

TELÈFON: 973700352

CORREU ELECTRÒNIC: arxiu@paeria.cat

WEB: arxiu.paeria.cat

HORARI: De dilluns a divendres de 9:00 h a 14:00 h.

SERVEIS:

- Sala de consulta
- [Arxiu Digital](#)
- Reprografia
- Biblioteca auxiliar
- Hemeroteca
- Visites guiades/escolars
- Assessorament històric

NOM DEL RESPONSABLE: Iolanda Enjuanes Alzuria

ienjuanes@paeria.cat

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

CAT AML 001 Fons Municipal

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència: CAT AML 001, Fons Municipal
 Nivell de descripció: Fons
 Títol: Fons Municipal de l'Ajuntament de Lleida
 Data (es): 1149-2026
 Volum i suport: **3.600 ml** (159.000 assentaments al catàleg).
 Paper i Digital.

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor:

Ajuntament de Lleida

Història del productor:

El 24 d'octubre de 1149, la Lleida islàmica es rendia a les tropes feudals dels comtes Ramon Berenguer IV de Barcelona, Ermengol VI d'Urgell i dels Templers. La necessitat de regular la nova situació fa que el gener de l'any 1150 es redacti la *Carta de Poblament*, garantint així la justícia i l'ordre públic.

Pere I, l'1 d'abril de 1197, concedia a la ciutat el *privilegi de Consolat* com a forma de govern municipal. A partir d'aquest moment quatre cònsols i vuit prohoms tindran la facultat d'ordenar i governar la ciutat.

L'any 1264, el rei Jaume I concedeix el *privilegi de Paeria* que substituirà el Consolat i que significarà un reconeixement de la personalitat jurídica del municipi de Lleida. Quatre paers seran ara els responsables del govern de la ciutat.

A la Baixa Edat Mitja el govern municipal intentarà assumir les reclamacions i incloure en el govern representants dels sectors més populars, pagesos i artesans, tal com posarà de manifest la reforma per a elegir càrrecs municipals a partir de 1386 i que durà a terme el rei Pere III, el Cerimoniós, mitjançant el sistema de la *insaculació*. Aquest mètode consistia en treure a l'atzar d'una bossa o *saculo* els noms dels que governarien la ciutat aquell any.

En els segles XVI i XVII la Paeria continuaria obtenint privilegis: el 1510 obté el *privilegi del Consolat de Mercaders* i el 1585 el de la *Taula de Canvis*.

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

L'any 1716, Felip V aplica el Decret de Nova Planta, de caràcter absolutista i centralista, i desapareix la Paeria com a forma específica d'organització municipal. El govern municipal passa a anomenar-se Ajuntament i els paers es convertiran en regidors nomenats pel rei.

La constitució promulgada a Cadis el 1812 ordenarà la vida social i política d'Espanya; també reorganitzarà la vida local. La formació i funcions de les corporacions municipals canviaran segons el sistema de govern estatal.

A partir de finals del segle XIX es democratitzen els ajuntaments i recuperen l'autogovern fins l'any 1939 en què comença la dictadura franquista.

Amb la transició democràtica, i sobretot a partir de mitjans dels anys 80 del segle XX s'observa com l'Ajuntament adquireix una major presència en la vida ciutadana. Aquest creixement ve motivat fonamentalment per l'impuls en les administracions municipals a partir de les primeres eleccions municipals democràtiques de 1979 un cop mort el dictador general Francisco Franco i promulgada la Constitució de 1978. Les diverses funcions que assumirà l'Ajuntament, especialment motivat per la manca de prestacions de serveis d'altres administracions quedarà plasmat en Llei 7/1985, de 2 d'abril, de Bases del Règim Local, i la Llei catalana municipal. La prestació de nous serveis significarà el creixement del nombre de treballadors de l'Ajuntament i conseqüentment llur producció documental.

En l'actualitat l'administració pública es troba immersa en un altre període de canvis potent, amb el repte de la implantació de l'administració electrònica i les millores en els procediments fruit de l'entrada en vigor de la llei 39/2015, d'1 d'octubre, de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques i la llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

Història arxivística:

El primer document que configurarà l'Arxiu Municipal de Lleida serà la Carta de Poblament, datada el gener de 1150. A partir d'aquest moment, la vida administrativa de la institució forjarà el seu fons documental, nucli i puntal de l'existència de l'arxiu municipal.

La voluntat d'organitzar aquest fons quedarà reflectida com a primera notícia escrita en el llibre de Consells Generals de l'any 1445, en què s'explica que els paers havien fet un inventari dels privilegis de la ciutat.

A partir del segle XVI i coincidint amb el reforçament de la monarquia i la desaparició de les estructures feudals hi ha un creixement de la burocràcia i es racionalitzen les estructures administratives. Això comporta un augment de documentació que fa que els poders establerts vegin la necessitat de "posar ordre" al seu patrimoni documental. Cal condicionar un lloc per a la seva custòdia. El consell general acorda que es condicioni un local que es finançarà amb els béns de la ciutat.

L'any 1599, en la sessió del consell general de l'1 d'abril, es proposa que sigui contractat un arxiver. El desembre del mateix any es contracta al notari Josep Aparici perquè posi ordre als documents. La tasca no es devia dur a terme, perquè al maig de 1616, el Consell General de la Paeria eleva una nova protesta per l'estat en què continuen els privilegis.

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

El 1685 s'ordena l'encàrrec d'un armari per guardar-hi els documents. L'acord del Consell General donarà lloc a la construcció, el 1686, de *l'armari de les cinc claus*, que consta de quaranta vuit calaixos, dividits en dues parts cadascun d'ells, on s'hi guardaven les "actes y privilegis de la ciutat". La reorganització que va suposar el trasllat dels documents al nou armari, el 29 de maig de 1686, va promoure la confecció d'un nou inventari on es feia constar la ubicació dels documents. També ordenen que siguin nomenades persones prou preparades per dur a terme la tasca.

No trobem al llarg del segle XVIII cap actuació arxivística rellevant. El segle XIX suposa la consolidació del concepte d'arxiu com a propietat pública d'interès cultural. L'arxiu es veu com a font per a la justificació del sentiment de nació i d'estudi dels seus orígens.

Al llarg del segle XIX els nomenaments i renúncies d'arxivers cronistes a Lleida és constant, destacant l'any 1879 el nomenament de cronista de la ciutat a Josep Pleyan de Porta que oferirà els seus serveis com arxiver. De 1893 a 1909, l'arxiver cronista serà Rafael Gras de Esteva, el qual deixarà nombrosos instruments arxivístics i estudis històrics.

El segle XX, amb la renúncia de Rafael Gras l'any 1909, es fa càrrec de l'arxiu el secretari de la corporació i, a partir d'aquí, tornen a produir-se constants canvis de persones al capdavant de l'arxiu i es torna a manifestar la necessitat de tenir un lloc adequat per a instal·lar la documentació.

Amb la reforma de l'edifici de la Paeria de l'any 1929, l'arxiu s'instal·la en la planta baixa, on actualment segueix; allí s'hi exerceix la direcció de l'Arxiu i la sala de consulta. S'hi custodia la documentació més antiga (finals del segle XIX). Amb el pas del temps i l'augment del volum de documentació es feu evident que tota la documentació no podia encabir-se en un espai de dimensions tan reduïdes. Actualment, la documentació està instal·lada en dos espais: El Palau de la Paeria i el dipòsit documental ubicat en el Parc Científic i Tecnològic de Gardeny.

Dades sobre l'ingrés:

La forma habitual d'ingrés de la documentació a l'arxiu són les transferències ordinàries trameses per les diferents oficines, complint amb el procediment indicat en el [protocol](#) de transferències de l'Arxiu Municipal, i seguint un calendari que intenta ajustar-se a les circumstàncies de cada moment.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut:

L'Arxiu Municipal de Lleida conserva la documentació produïda i rebuda per l'Ajuntament en l'exercici de les seves funcions. El primer document que es conserva és la [Carta de Poblament](#) de la ciutat, de l'any 1150. A partir d'aquest moment, l'arxiu va creixent, especialment a partir del segle XIV, en què la institució municipal pren embranzida. L'estructura i el contingut de l'arxiu seran, doncs, el reflex de les vicissituds que ha sofert la mateixa institució.

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

I és també aquest document el que inicia la col·lecció de [pergamins](#) de l'AML, que abracen des de 1150 fins a 1912, i que recull un seguit de privilegis atorgats pels diferents monarques a la ciutat de Lleida, de butlles pontificies i un grup no menys nombrós de matèries diverses (actes de compravenda, èpoques, censos, sentències, etc.).

Una de les sèries més completes és la de les [actes](#) dels òrgans de govern de la institució: Consell General, Consell Particular, Prohomenies, Ple, Comissions de Govern, etc., des de 1340 fins a l'actualitat.

A més, l'Arxiu també compta amb nombrosos volums pertanyents al [Cadastre](#) (de 1716 a 1849) i altres dedicats a les activitats econòmiques (llibres del racional, del clavari, de propis, del sou del corregidor i altres tipologies de documentació econòmica més modernes).

També es conserva la documentació pertanyent a la [Taula de Canvi i Dipòsits](#) durant els anys de 1589 a 1775.

Una altra sèrie documental que abasta del segle XIV al XVII és la dels [Llibres de Crims](#) (80 volums), que recullen les vistes de les causes criminals jutjades al Tribunal de Coltellades.

Altres llibres singulars que es conserven a l'AML són:

[Privilegis, statuts e ordinacions de la ciutat de Lleida](#) (*Llibre Verd petit*)

[Llibre Vert de la ciutat de Leyda](#) (*Llibre Verd Gran*)

[Llibre dels Usatges i Constitucions de Catalunya](#)

[Constitucions de Catalunya](#) (incunable)

El gran bloc de documentació que trobem en el fons és el resultat de l'exercici de les competències i serveis que la legislació atribueix als ajuntaments. A partir de l'últim terç del segle XIX hi podem trobar les sèries documentals produïdes en l'execució de les competències atribuïdes en matèria de salut pública, beneficència, lleves, proveïments, obres municipals, seguretat, ensenyament, entre altres. A partir dels anys 80 del segle XX, amb l'arribada de la democràcia, el fons inclou la documentació derivada de les competències en matèries com consum, atenció social a les persones, sanitat, planificació urbanística, construcció i manteniment d'espais públics, equipaments i infraestructures municipals, disciplina urbanística, seguretat pública, cultura, educació, esports, foment de l'ocupació, etc.

Actualment, el Servei d'Arxiu i Gestió de Documents col·labora amb el Servei d'Informàtica i altres àmbits i departaments de l'Ajuntament de Lleida en la creació dels instruments necessaris per a la gestió dels documents electrònics, en el marc de la promoció corporativa de l'[Administració electrònica](#) i d'acord amb les disposicions legals i tècniques que orienten la seva implantació.

Volum i suport

Suport paper:

Unitats d'instal·lació: 35.800 UI

Metres: 3.600 ml.

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

Altres suports:

Pergamins: 547
 Plànols: 4216
 Cartells: 710
 Imatges fixes: 6600 reportatges i 1.10 Terabytes
 Pel·lícules: 529
 Cintes de casset: 1005
 Discs compactes: 1198
 Minidiscs: 43
 Microfitxes i microfilms: actes municipals, padró d'habitants, gestió econòmica
 Documentació en suport digital: 15.27 Terabytes

Documentació digitalitzada:

[Llibres Consell General](#) (1340~1372) – 34.3 Gigabytes
[Llibres de Crims](#) (1308~1328) – 67 Gigabytes
[Actes del Ple](#) digitalitzades (1865-2017)¹ – 2.5 Terabytes
[Actes de la Junta Municipal – Junta Associats](#) (1872-1880) – 5.91 Gigabytes
[Actes de la Junta Municipal](#) (1883-1924) – 0.74 Gigabytes
[Actes de la Comissió Municipal Permanent](#)² (1924-1985) – 3.66 Gigabytes
 Actes de la Mancomunitat d'Ajuntaments (1927-1935) – 30.7 Megabytes
[Actes de la Comissió Municipal d'Eixample](#) (1927-1955) – 441 Megabytes
[Actes de la Comissió Municipal Dipositària](#) (1938) – 12.7 Megabytes
 Actes de la Comissió de Govern (1985-2003) – 39.8 Gigabytes
 Actes de la Comissió denominació de Carrers (1993-2019) - 9.70 Gigabytes
[Capçaleres Hemeroteca](#) – 7.59 Terabytes

[Pergamins](#): 529 pergamins
[Plànols gran format](#): 99 plànols
[Gravats](#): 50
[Cartells](#): 458

¹ A l'Arxiu Digital es poden consultar les actes del Ple de les [sessions del període 2004-2017](#). A partir de l'octubre de 2017 aquestes es troben a les [actes de les sessions plenàries en format digital amb les seves respectives videoactes](#).

² A l'Arxiu Digital es van incorporant les actes del Ple Municipal, a mesura que van complint cinquanta anys.

Valoració, selecció i eliminació

L'avaluació documental que s'aplica a l'Arxiu es regeix segons el que regula la normativa catalana vigent en matèria d'arxius i documents: Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'Arxius i Documents, el Decret 13/2008, de 22 de gener, sobre accés, avaluació i tria de documents, així com les diverses taules d'accés i avaluació documental (TAAD) aprovades per la Generalitat de Catalunya.

¹ A l'Arxiu Digital es poden consultar les actes del Ple de les [sessions del període 2004-2017](#). A partir de l'octubre de 2017 aquestes es troben a les [actes de les sessions plenàries en format digital amb les seves respectives videoactes](#).

² A l'Arxiu Digital es van incorporant les actes del Ple Municipal, a mesura que van complint cinquanta anys.

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

Des de l'any 1997 s'estan aplicant els criteris de selecció i d'[eliminació de documentació](#) que dictamina la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria de Documentació (CNAATD).

Els registres d'eliminació es poden consultar al portal de transparència del [web de l'Arxiu](#) i a la seu de [Dades Obertes – Open Data](#) de l'Ajuntament de Lleida.

Incrementos

El fons està obert de tal manera que és previst que es produeixin increments constants per tres vies:

- [Transferències ordinàries](#) des dels diversos serveis municipals, d'acord amb un calendari de transferències prèviament establert.
- Transferències extraordinàries de volums significatius de documents provinents de serveis municipals i que no es varen transferir en el moment adequat.
- Incorporació de documents públics que poguessin estar en mans de particulars per motiu de diversos fets històrics.

Sistema d'organització

La documentació que integra el fons de l'Ajuntament està organitzada a partir de sèries o grups de documents, que deriven de la documentació seriada i continuada en el temps d'activitats i procediments administratius, d'acord amb la normativa vigent en cada moment.

El contingut, l'estructura i l'organització del **Fons Municipal** és conseqüència directa de les funcions i activitats desenvolupades per l'Ajuntament al llarg de la seva existència. Les funcions de l'Ajuntament poden destriar-se en dos grups. Per una banda, aquelles que s'adrecen a l'organització i a l'administració dels assumptes interns i, per l'altra, aquelles altres funcions referents als serveis que l'Ajuntament ofereix a la ciutadania i que responen a les competències que la institució assumeix com a pròpies dins l'àmbit de la gestió local.

La documentació corresponent a la gestió general de l'Ajuntament es classificaria en els següents apartats:

- Direcció i organització
- Gestió de la informació i de les comunicacions
- Relacions públiques i externes
- Gestió dels recursos humans
- Gestió dels recursos financers
- Gestió dels recursos mobiliaris
- Gestió dels recursos immobiliaris
- Legislació i afers jurídics

Pel que fa a les funcions específiques de l'Ajuntament, d'aquelles competències que li venen atorgades per la Llei, els grups generals per a la seva classificació serien:

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

- Gestió del territori i urbanisme
- Sanitat
- Cultura
- Ensenyament
- Assistència social primària i atenció a la ciutadania
- Seguretat pública
- Població

[Quadre de classificació documental.](#)

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés:

En general tots els documents són oberts a la consulta, tal com dicta l'article 1 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

No obstant hi ha limitacions en el seu accés. Els articles 20 i 21 de la Llei 19/2014, l'article 36 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents i l'article 34 d'aquesta darrera llei que fou modificat per la llei 20/2015, de 29 de juliol, de modificació de la Llei 10/2001, assenyalen limitacions per raó de les següents matèries:

- a) La seguretat pública.
- b) La investigació o la sanció de les infraccions penals, administratives o disciplinàries.
- c) El secret o la confidencialitat en els procediments tramitats per l'Administració pública, si el secret o la confidencialitat són establerts per una norma amb rang de llei.
- d) El principi d'igualtat de les parts en els processos judicials o la tutela judicial efectiva.
- e) Els drets dels menors d'edat.
- f) La intimitat i els altres drets privats legítims.
- g) El secret professional i els drets de propietat intel·lectual i industrial.
- h) El dret d'accés a la informació pública també pot ser denegat o restringit si la informació té la condició de protegida i així ho estableix expressament una norma amb rang de llei.

Respecte als documents que contenen dades de caràcter personal o que afecten l'honor és d'aplicació la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i Garantia de Drets Digitals, i la Llei Orgànica 1/1982, de 5 de maig, de Protecció Civil del Dret a l'Honor, a la Intimitat Personal i Familiar i a la Pròpia Imatge.

La vigència de les exclusions de consulta està regulada a l'article 36 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents amb el tenor literal següent:

"1. D'una manera general, les exclusions establertes legalment quant a la consulta de documents públics queden sense efecte al cap de trenta anys de la producció del document, llevat que la legislació específica disposi una altra cosa. Si es tracta de documents que contenen

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

dades personals que puguin afectar la seguretat, l'honor, la intimitat o la imatge de les persones, com a norma general, i llevat que la legislació específica disposi una altra cosa, poden ser objecte de consulta pública amb el consentiment dels afectats o quan hagin passat vint-i-cinc anys d'ençà de la seva mort o, si no se'n coneix la data, cinquanta anys d'ençà de la producció del document”.

Condicions de reproducció:

En general es poden reproduir tots els documents de lliure accés, sempre que ho permeti el seu estat de conservació. Tenen condicions de reproducció diferents els documents subjectes a propietat intel·lectual (fotografies creatives, projectes, memòries, plànols...), permetent en línies generals llur reproducció quan és per un procediment administratiu o judicial segons la Llei de Propietat Intel·lectual.

La [reproducció de documents](#) està subjecta al pagament de taxes segons l'Ordenança Fiscal núm. 2.1 corresponent a la Taxa per tramitació de documents, autoritzacions administratives i llicències de l'Ajuntament de Lleida. Aquelles persones que acreditin que les reproduccions de documents de l'arxiu s'utilitzaran en treballs de recerca, l'Arxiu aplica una bonificació d'un 20% de descompte.

Les reproduccions de documents de l'Arxiu també les podran realitzar els mateixos usuaris d'acord amb les condicions establertes en el [protocol d'actuació sobre reproducció de documents del Servei d'Arxiu i Gestió de Documents](#). El sol·licitant tindrà a la seva disposició a la sala de consulta un formulari que haurà d'omplir abans de realitzar les fotografies, aquest haurà d'acollir-se, en tot moment, a la normativa vigent sobre propietat intel·lectual. L'investigador està obligat, en publicar els documents, a fer esment de la seva procedència i, en el cas de reproduir imatges, el nom de qui n'és l'autor. La Direcció del Servei de l'Arxiu i Gestió de Documents podrà imposar restriccions, en algunes ocasions, a les sol·licituds de reproducció de documents, seguint el que indica dit protocol.

Condicions d'ús de la documentació:

La documentació dels diferents fons conservats a l'Arxiu Municipal de Lleida estan protegits per la legislació vigent en matèria de propietat intel·lectual (Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de propietat intel·lectual), protecció de dades de caràcter personal (Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, i Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia de drets digitals (LOPDGDD), transparència i accés a la informació pública (Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern) i patrimoni cultural (Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català).

- Propietat intel·lectual i drets de tercers

Els drets sobre els continguts corresponen a l'Ajuntament de Lleida.

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

Determinats materials poden contenir obres protegides per drets d'autor, dades personals o informació sensible. La persona usuària és responsable de verificar els drets aplicables i d'obtenir les autoritzacions necessàries abans de reproduir, distribuir, comunicar públicament o reutilitzar els materials.

- Ús permès

La consulta en línia i la descàrrega en baixa resolució, quan estigui habilitada, es permeten exclusivament per a finalitats d'estudi, recerca, docència i ús personal no comercial. No es permet la modificació dels documents ni la seva utilització de manera que en pugui alterar el sentit, el context o la integritat.

- Ús restringit

Per a qualsevol ús que excedeixi la consulta personal —incloent-hi publicació en webs, xarxes socials, exposicions, edicions impreses o digitals, projectes comercials o comunicació pública— cal sol·licitar autorització prèvia a l'AML o a les persones titulars dels drets corresponents.

- Responsabilitat de la persona usuària

L'Arxiu Municipal de Lleida no es fa responsable dels usos que es facin dels materials un cop descarregats. La persona usuària assumeix la responsabilitat de respectar la normativa aplicable i els drets de tercers; i d'indicar sempre la procedència de la documentació seguint els [criteris de citació de documents](#) establerts per l'Arxiu Municipal.

Llengües i escriptures dels documents:

Llatí per a la col·lecció de pergamins i documentació del fons històric.

Català per als documents que van del període de 1308-1716; de 1931-1936 i de 1975 fins a l'actualitat.

Castellà per als documents de 1716 a 1975.

Francès en els documents produïts i rebuts durant la guerra del Francès (1808-1814).

Estat de conservació:

En general la documentació es conserva en bon estat, excepte alguns cartells i document puntual, tal com s'indica en l'inventari.

Instruments de descripció:

Base de dades amb la descripció a nivell d'unitat documental simple, unitat documental composta o unitat d'instal·lació. S'està duent a terme la descripció sistemàtica dels documents, aquest fet pot provocar buits en els catàlegs.

La base de dades de l'inventari de la documentació de l'Arxiu Municipal segueix l'estructura de la NODAC i compta actualment amb uns **159.000** registres.

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització d'originals:

Diversos arxius contenen documents relacionats amb l'administració municipal i per tant complementen el Fons de l'Ajuntament de Lleida:

[Biblioteca Nacional de España \(BNE\)](#)

L'Arxiu aplega un còdex que porta per títol [Llibre de notes antigues per memòria](#) que va pertànyer a l'Arxiu Municipal de Lleida i que per causes que es desconeixen va passar a formar part de la Biblioteca privada de Pascual de Gayangos i a la mort d'aquest a la Biblioteca Nacional, a Madrid.

El [Servei d'Arxius i Llegats de l'Institut d'Estudis Ilerdencs](#) conserva diversos documents procedents del fons municipal de l'Ajuntament, i també se'n conserven a [l'Arxiu de la Corona d'Aragó](#) i a l'[Archivo Histórico Nacional](#).

Bibliografia:

Publicacions sobre l'Arxiu i els seus documents.

- AIGE, Ramón. "Lo Llibre Vert de l'Arxiu Municipal". *Vida Lleidatana. Revista Quinzenal il·lustrada*, Lleida, 1926, núm, 16, p. 244
- BUSQUETA i RIU, J. J., QUINTILLÀ ZANUY, M. T., TORRENT I TORRENT, R. *Usatges i Constitucions de Catalunya. Lleida segle XIV*. Edició facsímil. Ajuntament de Lleida, 1998, Lleida.
- CANELLAS ANOZ, Magdalena. *L'Arxiu de la Paeria*. Ajuntament de Lleida, Departament de Cultura, Lleida, 1984
- *Els Costums de Lleida*. Col·lecció Guillem Botet, n. 1, Ajuntament de Lleida, Lleida, 1997.
- ENJUANES ALZÚRIA, Iolanda. "L'Armari de les Cinc Claus de l'Arxiu Municipal de Lleida. Què se n'ha fet del calaix desaparegut" a *Sisenés Jornades Educació i Arxius*, Barcelona, 2018, pp. 103-112
- GONZÁLEZ COSO, Elena. "Arxiu de la Paeria de Lleida", a *Guia dels arxius històrics de Catalunya*. núm. 4, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1990, p. 91-106
- GONZÁLEZ COSO, Elena. "L'arxiu de la Paeria". Dins de "Coneixes la teva ciutat?", n. 1, Ateneu Popular de Ponent, Lleida, 1992
- GONZÁLEZ COSO, Elena. *Opuscle divulgatiu de l'Arxiu de la Paeria*, Ajuntament de Lleida, Lleida, 1992
- GONZÁLEZ COSO, Elena. "El Consell General de la Paeria de Lleida en els anys 1468-1469", a *Miscel·lània homenatge a Josep Lladonosa Pujol*, Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida, Lleida, 1992
- GONZÁLEZ COSO, Elena. "Les ordinacions del mostassaf de Lleida (S.XVI)", a *Miscel·lània de les Terres de Lleida al segle XVI*, Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida, Lleida, 1995

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

- GONZÁLEZ COSO, Elena. "Ordinacions de la plaça de Lleida", *1r Col·loqui d'Història de l'Alimentació a la Corona d'Aragó*, vol. 2, Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida, Lleida, 1995
- GONZÁLEZ I COSO, E., BUSQUETA I RIU, J.J. *Pergamins*. Catàleg de l'Arxiu Municipal de Lleida. Col·lecció Guillem Botet, núm. 2, Ajuntament de Lleida, Lleida, 1998
- GONZÁLEZ COSO, Elena, et al. *L'Estudi General de Lleida, Ciutat i Universitat en els documents de l'Arxiu Municipal de Lleida*. Col·lecció Guillem Botet, núm. 3, Ajuntament de Lleida, Lleida, 2000
- GONZÁLEZ COSO, Elena. "L'actuació de l'arxiu municipal en documents de Tresoreria de l'Ajuntament de Lleida afectats per fongs" a *La problemàtica dels fongs en el patrimoni documental*, Barcelona, 2006
- GONZÁLEZ COSO, Elena, et al. "*Bans, edictes i anuncis (segle XIX)*", Catàleg de l'Arxiu Municipal de Lleida. Col·lecció Guillem Botet, n. 5, Ajuntament de Lleida, Lleida, 2006.
- "Entrevista a Elena González Coso, cap del Servei d'Arxiu i Gestió Documental Municipal de Lleida". *Lligall*, 2017, núm. 40, p. 118-129, <https://raco.cat/index.php/liligall/article/view/340580>.
- GRAS DE ESTEVA, Rafael. *Catálogo de los privilegios y documentos originales que se conservan en el archivo reservado de la ciudad de Lérida*. Imprenta, Libreria y Encuadernaciones de José Pla, Lleida, 1897
- GRAS DE ESTEVA, Rafael. *La Paheria de Lérida. Notas sobre la antigua organización municipal de la ciudad. 1149-1707*, Imprenta y litografía de Sol y Benet, Lleida, 1911.
- *La taula de Canvi i Dipòsits de Lleida (1585-1808)*. Catàleg de l'Arxiu Municipal de Lleida. Col·lecció Guillem Botet, núm. 6, Ajuntament de Lleida, Lleida, 2010
- MONTANYA CARRERA, Miquel. *El Tribunal de Coltellades. Alguns aspectes processals*. Col·lecció Guillem Botet, Estudis Monogràfics, núm. 1, Ajuntament de Lleida, Lleida, 2007
- PÉREZ DE PUERTAS, Concepción. "El Archivo de la Pahería" a *Ciudad*, Lleida, 1949
- PÉREZ DE PUERTAS, Concepción. *Fuentes documentales existentes en el archivo de la Pahería de Lérida*, Lleida, 1970

Treballs publicats realitzats a partir de la recerca en els fons municipals:

- ARAGÜÉS PACO, Rubén; TERÉS ARMILLAS, Jaume. "Antecedents històrics de l'edifici de l'antiga Audiència situat a la Rambla de Ferran de Lleida", a *Shikar*, 2018, núm. 5 p.44-49
- ARBÓS GABARRÓ, Santi. "Els aveïnaments a la ciutat de Lleida entre 1641 i 1686", *Shikar*, 2024, núm. 11, p. 24-30
- BARRUFET ROSINACH, Albert; ENJUANES ALZÚRIA, Iolanda; SESMA SIURANETA, Mònica. "De l'enderroc de les muralles de la ciutat de Lleida a l'obra de Josep Fontserè: Plànol Geomètric de Lleida", a *Shikar*, 2017, núm. 4, p. 70-76.
- BUSQUETA RIU, Joan Josep. "Sobre l'Estudi General de Lleida a l'Edat Mitjana". *Millars: espai i història*, 2019, vol. 46, núm. 1, p. 145-146
- CAMPRUBÍ PUIG, M. (2024). Valorar i conservar el patrimoni arquitectònic en un territori perifèric. Continuïtats i discontinuïtats a la Comissió Provincial de Monuments

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

- Històrics i Artístics de Lleida, 1844-1938. [Tesi doctoral, Universitat Politècnica de Catalunya. (directors: Ramon Graus i Teresa Navas Ferrer)]
- CAMPS I CLEMENTE, M., 2001. Anàlisi dels aspectes mèdics de la mort violenta a Lleida a la Baixa Edat Mitjana [en línia]. Barcelona: Seminari Pere Mata, Universitat de Barcelona.
 - CANO CIÓ, Meritxell. "Pere Corberó Casals (1876-1959), un artista d'èxit en el treball del metall amb orígens lleidatans", *Shikar*, 2025, núm. 12, p. 23-30,
 - ENJUANES ALZÚRIA, Iolanda. "Els bandolers de les terres lleidatanes: alguns exemples extrets dels Llibres de Consells de la Paeria" a *Coneixes la teva ciutat...? La Lleida del Renaixement*. (segle XVI), Lleida, 1999
 - ENJUANES ALZÚRIA, Iolanda; ROCA CABAU, Guillem. "Lleida 1716: una instantània dels barris de Sant Llorenç i Sant Andreu", *Shikar*, 2016, núm. 3, p. 86-93,
 - ENJUANES ALZÚRIA, Iolanda; ROCA CABAU, Guillem. "A taula amb els reis: el servei i l'abastiment d'aliments a les autoritats visitants durant la Lleida moderna", a *Shikar*, 2017, núm. 4, p. 108-115.
 - ENJUANES ALZÚRIA, Iolanda; ROCA CABAU, Guillem. "L'assassinat de Francesca de Fillac a mans del seu marit: anàlisi d'un procés criminal del segle XIV", a *Shikar*, 2018, núm. 5 p. 91-99.
 - ENJUANES ALZÚRIA, Iolanda; SANS GILABERT, Marc. "Les fonts viatgeres: la Font de les Piques com a exemple dels moviments de les fonts monumentals de Lleida", a *Shikar*, 2018, núm. 5 p.19-26.
 - ENJUANES ALZÚRIA, Iolanda. "La Creació de la Comissió permanent de Fires i Festes (1935)". A: RIBÉ, Josep Ramon. *La tradició dels Reis Mags a Lleida*, Lleida, Pagès Editors, p. 47-50.
 - ENJUANES ALZÚRIA, Iolanda; ROCA CABAU, Guillem. "1716: Un retrat de Lleida a través dels documents de l'Arxiu Municipal", a *Shikar*, 2020, núm. 7 pp. 16-24
 - ENJUANES ALZÚRIA, Iolanda. "La Primera cavalcada (1936)". A: RIBÉ, Josep Ramon . *Reixos. La tradició dels Reis Mags a Lleida*, Lleida, Pagès Editors, p. 53-62.
 - ENJUANES ALZÚRIA, Iolanda; PLANA PARÉS. "Noves lectures d'imatges festives de la ciutat de Lleida", *Shikar*, 2025, núm. 12, p. 119-25
 - ERITJA CIURÓ, Xavier. "Cartografia dels sistemes hidràulics medievals (segles XI-XII): la sèquia de Segrià", *Shikar*, 2025, núm. 12, p. 56-66,
 - ESCOLÀ GATEU, Zenith. "La Gota de Llet de Lleida. Edifici i institució sanitària municipals (1917-1962)". Col·lecció Guillem Botet, Estudis Monogràfics, núm. 3, Ajuntament de Lleida, 2017
 - ESCOLÀ OROMÍ, ZENITH. "Josep Borrás i Suís: les seves últimes voluntats (1863)", *Shikar*, 2017, núm. 4, p. 94-100
 - ESCOLÀ GATEU, Zenith. "Estudi de la mortalitat infantil a Lleida (1869-1872)", *Shikar*, 2018, núm. 5 p. 128-134
 - ESCOLÀ GATEU, Zenith "L'orde dels Trinitaris a Lleida durant el segle XIX", *Shikar*, 2020, núm. 7, p. 25-31
 - ESCOLÀ GATEU, Zenith. "El cementiri fora murs (Lleida, 1809): La cèdula de Carles III", *Shikar*, 2021, núm. 8, pp. 8-15
 - ESCOLÀ GATEU, Zenith. "La influència dels Barons de Casa Fleix en l'important desenvolupament del Cementiri de Lleida (de 1833 a 1921)", *Shikar*, 2022, núm. 9, p. 13-20

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

- ESCOLÀ GATEU, Zenith. "L'aventura d'un retrat d'Amadeu I d'Espanya a Lleida", *Shikar*, 2023, núm. 10, p. 74-79
- ESCOLÀ GATEU, Zenith. "Els repatriats de Cuba i Filipines. Una fossa i un mausoleu en el cementiri de Lleida", *Shikar*, 2024, núm. 11, p. 153-157
- ESCOLÀ GATEU, Zenith. "Julio Martiniano Saracíbar Gutiérrez De Rozas. Arquitecte Municipal i Provincial De Lleida (1868-1878). Retalls Històrics", *Shikar*, núm. 12, gener 2026, p. 97-102
- ESTEVE PERENDREU, Francesc, "El Tribunal De Coltellades De Lleida. Procediment i dictàments mèdics". *Gimbernat: Revista d'Història de la Medicina i de les Ciències de la Salut*, vol. 30, gener 1998, p. 165-74
- FARRENY I SISTAC, M.D., 1986. *Processos de crims del segle XV a Lleida: transcripció i estudi lingüístic*. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs
- FARRENY I SISTAC, M.D., 2004. *La Llengua dels processos de crims a la Lleida del segle XVI*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans
- FONTOVA CARLES, Ramon. "La festivitat de Santa Quitèria a la Lleida del segle XVIII", *Shikar*, 2015, núm. 2, p. 85-91
- GALLART FERNÁNDEZ, Felip; GONZÁLEZ PÉREZ, Joan-Ramon. "Els docs de l'estació del ferrocarril i el Banc Mercantil de Lleida", *Shikar*, 2024, núm. 11, p. 31-42
- GALLART FERNÁNDEZ, Felip; LLADONOSA GIRÓ, Vicent. "El motí dels consums, Lleida 1885", *Shikar*, 2024, núm. 11, p. 142-145
- GUILLERMO MARTÍN, Jovita. (2023). *La delincuencia femenina en los siglos XIV y XV en la ciudad de Lleida*. [Tesi doctoral, Universidad Nacional de Educación a Distancia (director: Enrique Cantera Montenegro)]
- GONZÁLEZ COSO, Elena. "L'aportació de la ciutat de Lleida en la guerra de Sardenya, a través dels documents de l'Arxiu històric municipal" a *XIV Congrés d'Història de la Corona d'Aragó*, Sassari- L'Alguer, 1990
- GONZALO, Juan Luis, RIBES, Àngeles, UCEDA, Óscar, 1997. *Els Setges de Lleida, 1644, 1647*. Lleida: Servei de Publicacions de la Regidoria de Cultura, Ajuntament de Lleida.
- JOVÉ i VIDAL, Leonard. (2021). *Seguretat pública, higienisme i benestar social. El procés històric de formació del cos de bombers de Lleida, 1840-1975*. [Tesi doctoral, Universitat de Lleida. (directora: Vilalta i Escobar, María José)]
- MORÁN ÁLVAREZ, Marta; GONZÁLEZ PÉREZ, Joan-Ramon. "L'original barana del segle XVIII que hi havia al carrer Boters de Lleida", *Shikar*, 2025, núm. 12, p. 88-96
- PÉREZ DE PUERTAS, Concepción. *Proceso de brujería en Lérida en el año 1598*, Institut d'Estudis Ilerdencs, Lleida, 1979
- RAMON MOLINS, Gabriel, *Viure a censal: l'endeutament municipal a la regió de Lleida entre els segles XVII i XIX*. Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida. 2021
- RIUDOR I GARCIA, Noemí. "Les obres de les muralles i els fossats de Lleida en el context de la guerra dels Peres (1366-1367)", *Shikar*, 2014, núm. 1, p. 38-43
- RIZOS JIMÉNEZ, Carlos Á. "La poesia jesuítica a l'Arxiu de la Paeria de Lleida", *Shikar*, 2015, núm. 2, p. 77-84
- ROCA CABAU, Guillem. (2017). *Salubritat i salut pública a la Lleida baix medieval: la gestió dels espais públics, la pobresa i els hospitals*. [Tesi doctoral, Universitat de Lleida (directors: Joan J. Busqueta i Riu, Grau i Arau, Andreu)] TDX
- SÁNCHEZ I CARCELÉN, ANTONI. (2007). "Absolutisme i liberalisme a Lleida 1814-1828". [Tesi doctoral, Universitat de Lleida. (director Manel Lladonosa Vall- llebrera)]

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

- SANS, Marc; PLA, Andrés. "Els inicis de l'electricitat a Lleida", *Shikar*, 2020, núm. 7, p. 32-37
- SANS GILABERT, Marc. "Els noms dels carrers. La urbanització del Pla dels Gramàtics de 1785", *Shikar*, 2021, núm. 8, p. 68-72
- VARELA I SERRA, Josep. "El setge de Santa Cecília: una altra mirada", *Shikar*, 2021, núm. 8, p. 158-66
- VICEDO-RIUS, Enric. "La recuperació agrària a Lleida i la seva àrea, 1670-1706". 2020. *Recerques: història, economia, cultura*, 2015, núm. 71, p. 59-94

Consulta publicacions editades per l'Arxiu.

ÀREA DE NOTES

Notes:

Els catàlegs estan en permanent revisió de tal forma que la present versió de la descripció pot no estar actualitzada.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es): Equip tècnic de l'Arxiu Municipal de Lleida, març de 2018

Fonts: El propi estudi i anàlisi de la unitat de descripció.

Per poder informar dels elements de descripció històrica del productor s'ha tingut l'auxili de diverses obres d'història local i de l'evolució històrica dels ajuntaments.

Regles o convencions: *Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC) 2007*. Barcelona: Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya, 2007

Revisions de la fitxa: Equip tècnic de l'Arxiu Municipal de Lleida, març 2021
Equip tècnic de l'Arxiu Municipal de Lleida, juliol 2026